

Pamięć o Sybirakach

[1]

Zesłańców Sybiru uczci msza, uroczyste spotkanie i złożenie kwiatów na cmentarzu przy ul. Grudziądzkiej.

Uroczystości organizują: Zarząd Oddziału i Koła Związku Sybiraków w Toruniu oraz samorząd - miejski i wojewódzki. O godz. 13.00 kombatancki spotkają się na uroczystości w Urzędzie Marszałkowskim, a o godz. 15.00 w intencji wszystkich ofiar Sybiru zostanie odprawiona Msza św. w Sanktuarium Miłosierdzia Bożego na Koniuchach. Po nabożeństwie, około godziny 16.30, goście uroczystości przejdą na Cmentarz Ofiar II Wojny Światowej przy ulicy Grudziądzkiej, gdzie złożą kwiaty pod obeliskiem upamiętniającym Sybiraków.

Dzień Sybiraka jest obchodzony 17 września, w rocznicę zbrojnej agresji ZSRR na Polskę w 1939 r. W Toruniu zesłańców upamiętnia obelisk na cmentarzu komunalnym przy ul. Grudziądzkiej, Zespół Szkół nr 1 przy ul. Wojska Polskiego noszący od 2010 r. imię Zesłańców Sybiru (znajduje się w nim Izba Pamięci, mieszcząca podarowane przez rodziny Sybiraków pamiątki i dokumenty, m.in. świadectwa urodzeń, cenzurki i dyplomy szkolne, relacje świadków oraz inne archiwalia). Sybiracy są też patronami placu na skrzyżowaniu Szosy Lubickiej z ulicą Przy Skarpie.

W 2013 r. oficjalnie Sejm RP ustanowił dzień 17 września - rocznicę agresji sowieckiej na Polskę w 1939 r. - Dniem Sybiraka, jednak uroczystości upamiętniające Zesłańców Sybiru odbywają się w Polsce od 1991 r., od czasów demokratycznych przemian w naszym kraju. W uchwale sejmowej napisano: "Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd wszystkim Polakom zesłanym na Syberię, inne tereny Rosji i Związku Sowieckiego. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej upamiętnia tych, którzy tam zginęli, tych, którym udało się powrócić do Ojczyzny, tych, którzy osiedli w różnych częściach świata, oraz tych, którzy pozostali w miejscu swego zesłania, gdzie kultywowali polskość".

Polacy zsyłani byli na Syberię już w XVII wieku, a pierwszą większą grupą zesłańców byli uczestnicy konfederacji barskiej (ok. 10 tys. osób). Na Syberię zsyłano też uczestników powstań narodowych: kościuszkowskiego, listopadowego (50 tys. osób), a w końcu styczniowego (40 tys. osób). Wśród zesłańców przeważały inteligencja i szlachta, które wniosły ogromny wkład w kulturę i cywilizację

Pamięć o Sybirakach

Opublikowano na www.torun.pl (<https://www.torun.pl>)

Syberii, podnosząc poziom gospodarki i kultury zamieszkałych tam Rosjan i wielu innych narodów. Na przełomie XIX i XX stulecia na Syberię zsyłani byli działacze konspiracji niepodległościowej, w tym Józef Piłsudski.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 roku, po 123 latach niewoli, do kraju zaczęli napływać Polacy z różnych zakątków Rosji: zesłańcy, ale też emigranci zarobkowi, urzędnicy, kolejarze, żołnierze różnych jednostek wojskowych oraz jeńcy wojenni. Wszystkich łączyło to, że mieszkali, pracowali, walczyli lub byli uwięzieni na Syberii. Środowisko to wkrótce zaczęło się jednoczyć, w wyniku czego w 1928 roku powstał Związek Sybiraków. Jego zadaniem było kultywowanie pamięci o zesłankach i szerzenie patriotyzmu.

„Druga wojna światowa przyniosła kolejny tragiczny rozdział w historii polskich Sybiraków. Wkroczenie Sowietów 17 września 1939 roku na wschodnie ziemie II Rzeczypospolitej przyniosło aresztowania, wcielenia do Armii Czerwonej oraz masowe deportacje Polaków na Syberię i do Kazachstanu (1,5 mln zesłanych osób), które miały na celu eksterminację Polaków poprzez pracę w nieludzkich warunkach. Obywatele polscy byli w barbarzyński sposób uprowadzani z domów, odzierani z godności, skazywani na katorgę, głodzeni, zmuszani do morderczego wysiłku i pozbawiani wszelkiej nadziei na powrót do kraju” - przypomina tekst uzasadnienia uchwały.

Odnosińki:

[1] https://www.torun.pl/sites/default/files/field/image/dzien_sybiraka_baner.jpg